

# РОЗДІЛ УКРАЇНИ

Газета Верховної Ради України



№31 (781) • Четвер, 17 лютого 1994 року • Ціна договірна

## Скільки треба лукавства, щоб завоювати любов публіки?



**Стан економіки, відносини з Росією, злочинність, безпека України, становище в Україні російської мови, ядерна зброя, Крим, Чорноморський флот — за таким ранжиrom виборці-городяни вишуквали проблеми, котрі їх хвилюють.**

Докладніше про результати соціологічного опитування — на 2-й стор.

### Абзац з листа

Напередодні виборів кожен з нас має добре подумати, за кого віддати свій голос. Якщо ми хочемо жити не гірше за цивілізовані країни Західної Європи, то не повинні голосувати за директори підприємств, голів кооперативів, комуністів, соціалістів, представників чорнової мафії та ще за тих, хто прагне роз'єднати Україну. Бо саме ці люди довели нашу державу до економічної прирви, гальмуючи ринковий процес.

**В. МАЛЮК,**  
спосар-сантехнік.  
Луків Турійського району  
Волинської області.

### Схоже, відбудуться

Пророкування деяких партій і політичних діячів, що люди 27 березня не придуть на виборчі дільниці, в Одесі, схоже, не справдяться. Соціологічний центр «Пуліс» провів репрезентативне опитування близько півтори тисячі виборців у трьох виборчих округах міста і виявив, як вважають соціологи, картину, типову для Одеси: 54 відсотки опитуваних мають намір взяти участь у виборах, 25 відсотків заявили, що на виборчі дільниці не придуть, ще 21 відсоток поки що вагається — вони, отже, можуть поповнити як першу, так і другу групу виборців.

## Реформи — рецепт від хаосу

Минулого тижня колишній віце-прем'єр Володимир Лановий побував у Рівному та Хмельницькому як голова загальноукраїнського об'єднання приватних підприємств і власників, а також як керівник Центру ринкових реформ. На зустрічі з представниками регіональних об'єднань приватних підприємств та власників Володимир Тимофійович через еко-

номічні аргументи намагався довести, що нижні гілки влади неадекватні вивести країну з кризи, і закликав на чергових виборах до об'єднання зусиль всіх демократичних сил, а тим щоб до Верховної Ради обрати якомога більше реформаторів. Інакше, наголосив Лановий, хаос може привести до введення надзвичайного стану.

## Спочатку — наступ на слово

Оприлюднено заяву кримського регіонального відділення Хельсінської громадянської асамблеї, що прийнята у зв'язку зі спробою обмежити свободу слова в Криму. У ній сказано, що останнім часом, одразу ж після виборів Президента Республіки Крим, ряд офіційних, приватних осіб,

деякі засоби масової інформації півоострова «почали кампанію цькування журналістів, котрі мають підстави критикувати заяви, політичну програму та окремі кроки Президента Юрія Мешкова». В заяві наголошено, що «неугодним журналістам погрожують у Верховній Раді

Республіки Крим, прокотилася хвиля пікетувань редакцій у Севастополі й Ялті з повністичними і антисемітськими гаслами. Журналісти одержують листи з погрозами, звучать образи на вулиці». Все це робиться з метою, зазначається далі в документі, покласти край чесному, опозиційному слову. Кримське регіональне відділення Хельсінської громадянської асамблеї оцінює ці дії як замах на одну з основних громадянських свобод — свободу слова і, в кінцевому підсумку, на демократію.

### Продиктовано в номер Знову радіація. Хто винен цього разу?

Харківський районний нарсуд Києва почав розглядати справу про порушення правил та норм радіаційної безпеки під час перезахоронення у 1988 році радіоактивних відходів з території Інституту ядерних досліджень (ІЯД) АН України на пункт захоронення, який належав Київському спецкомбінату спеціалізованого ВО Мінібуту УРСР (тепер — Українське державне об'єднання «Радон»). Посередником у стосунках між ІЯД та спецкомбінатом виступав кооператив «Дозиметрист», до складу якого входили працівники ІЯД, Київського держуніверситету та міської санепідстанції.

Слідство, яке тривало рік, вважає, що порушення правил під час перевезення та захоронення відходів створило загрозу небезпечного опромінення населення Києва. В цих порушеннях звинувачено колишнього заступника гендиректора спеціалізованого ВО та начальника пункту захоронення радіоактивних відходів.

### Українські юристи зберуться вдруге

на другому Світовому конгресі українських юристів (СКУЮ), який відбудеться в Києві наприкінці жовтня цього року. В столиці України вже відбулося засідання оргкомітету другого СКУЮ, де обговорено організаційні, процедурні та матеріально-технічні питання, висунуто національним представником до міжнародного оргкомітету другого СКУЮ президента Співки юристів України Володимира Суміна, покладено керівництво поточною роботою українського оргкомітету на його секретаря, відповідального секретаря Асоціації українських правників Володимира Іваненка. До нього й треба звертатися з усіх питань, що цікавлять. Вирішено, що кожна національна організація юристів самостійно визначає порядок обрання делегатів на другий СКУЮ. Про це повідомляла інформслужба «Ноосфера-Факс».

### Фата-зарплата

Міністерство фінансів видало кредит у 1,5 трильйона карбованців бюджетним організаціям — освіті, охорони здоров'я, органам управління — для часткового покриття минулорічної заборгованості.

За словами міністра фінансів Григорія П'ятченка, цей кредит не є емійним, оскільки кошти виручаються сьогодні за реалізовану продукцію з держрезервів, а видатки відповідають затвердженій структурі державного бюджету на 1994 рік.

### Жодного рішення

за підсумками дводенних дебатів у РБ ООН щодо становища у Боснії і Герцеговині так і не прийнято. Про це повідомив по їх закінченні голова Ради Безпеки Р. Олхайе. У дискусії з цього питання взяли участь 72 країни. Висловлювалися часом протилежні думки. Позицію України з приводу розв'язання боснійської кризи висловив представник нашої держави в ООН В. Хангошій. Він, зокрема, наголосив, що завдання НАТО повільних ударів у Боснії загрожувє непередбачуваним ускладненням для всього світу і такі рішення повинні ухвалювати лише РБ ООН. Водночас він не виключив використання всіх можливих засобів, зокрема і застосування сили, щоб припинити вбивство людей та ворожі дії супроти сил ООН у Боснії.

### Кволий, проте рішучий

Уперше з'явившись на людях після тижневої відсутності через хворобу, Президент Б. Єльцин рішуче заявив британському прем'єру, що Росія не дозволить ігнорувати її думку з приводу врегулювання боснійської кризи. Але, за повідомленнями західної преси, російський Президент так і не висловив чіткої позиції щодо ультиматуму НАТО боснійським сербам. Тобто, Дж. Мейджор не зміг заручитися російською підтримкою планованої акції НАТО.

У інших питаннях візит британського прем'єра до Москви був успішнішим. Підписано ряд двосторонніх угод, головнішою з яких стала, мабуть, спільна заява про ненацілювання ядерних ракет двох країн одна на одну. Мейджор має також поінформувати своїх західних колег, пише «Файненш таймс», про стан здоров'я Президента РФ, який викликає занепокоєння. Адже знову перенесено вже на 24 лютого його виступ з щорічним посланням у Федеральних Зборах. Офіційні джерела поясняли це тим, що Б. Єльцин має остаточно одужати після простуди.

У Комісіях  
Верховної Ради України

## МОЖЕ, ПРОКУРОР ДОПОМОЖЕ...

З початком засідання Комісії Верховної Ради України у справах ветеранів, пенсіонерів, інвалідів, малозабезпечених і воїнів-інтернаціоналістів вочередь зоволикали. На порядку денному — причини зриву виконання Закону «Про статус ветеранів війни, гарантії їх соціального захисту». Депутати і запрошені збиралися у визначений час, а ті, хто має заступати про ситуацію — представники Кабінету міністрів і Міністерства соціального захисту дозволили собі завітати десь на підгодини. Чекаючи їх, присутні з обуренням запитували:

— Чому у такій важливій справі на засідання Комісії запрошують другорядних чиновників, а скажімо, не віце-прем'єра М.Жулинського, який відповідає в уряді за розв'язання соціальних питань?

Обурення були небезпідставні. Як відомо, Закон «Про статус ветеранів війни...» прийнято ще аж шістьма місяцями тому, а з 1 січня 1994-го — введено в дію. Верховна Рада доручила Кабінетові міністрів вчасно опрацювати усі нормативні документи, з тим, щоб визначені Законом права і гарантії — а вони стосуються близько 6 мільйонів громадян України — вчасно, з першого дня цього року стали реальністю. Нині — друга половина лютого, а Закон майже не діє.

Головна причина, — наголошували члени Комісії, — безвідповідальне ставлення Кабінету міністрів і керівників ряду міністерств щодо розв'язання питань, пов'язаних з введенням цього законодавчого акта в дію. Голова Комісії М.Наумченко ненароком зауважив: згідно з статтею 21 цього Закону за додержання його вимог службовими особами має здійснювати нагляд Генеральний прокурор України. То, може, справді Генеральний прокурор слід запитати керівників уряду і деяких міністрів: — Чому Закон досі не діє?

Володимир ЧЕРКАС.



Такий результат опитування дорослого міського населення України, проведеного Київським міжнародним інститутом соціології та кафедрою соціології Києво-Могилянської академії. У Києві, у 102 інших містах та селищах міського типу усіх 24 областей України та Криму в другій половині грудня методом інтерв'ю було опитано 1677 осіб віком 18 років і більше.

71 відсоток опитаних виборців-городян поставили на перше місце стан економіки нашої країни. Друге займають відносини з Росією — 47 відсотків це до проблем, що непокоїть їх більш за всі інші, коли стоять перед Україною (кожен міг назвати до трьох проблем). Третє посідає проблема злочинності (43%), четверте — забезпечення безпеки України (19%), а п'яте — становище в Україні російської мови (9%). Місця з шостою по восьмю посідають ще три про-

## ЕКОНОМІКА НЕПОКОЙТ НАД УСЕ

блеми — ядерної зброї в Україні (7%), Криму (5%) та Чорноморського флоту (5%). Інші були названі не більше як 1% опитаних.

У задоволенні проблемами економіки немає значних відмінностей між тими, хто збирається голосувати, хто не збирається і хто вагається. Рівень стурбованості економічною ситуацією не залежить також від статі виборців, їх етнічно-національної приналежності, мови та ставлення до реалій. Найпомітніше залежить від віку виборців, рівня освіти, роду заняття та регіону проживання.

Виборці, яких найбільше турбує стан економіки, найчастіше зустрічаються серед молоді, а не серед людей похилого віку. Серед городян у віці до 30 років їх частка досягає майже 79 %, а у віці понад 60 років їх 60%. Частка таких виборців помітно менша серед городян без середньої освіти (64%), ніж із середньою освітою (73%), а особливо з вищою (77%). Вона помітно менша також серед робітників

(70%) та керівників (73%), ніж серед спеціалістів (79%).

Серед городян чотирьох великих регіонів України ті виборці, котрих особливо непокоїть стан бізнесу, значно більше виявилися у Східному регіоні (78%), ніж у Західному (67%) та Південному (68%), і дещо більше, ніж у Центральному (73%).

Городяни, котрі збираються йти на вибори, після проблем економіки найбільше (та фактично однаково) непокоїть дві проблеми — відносини з Росією і рівень злочинності. На ці проблеми вказали, відповідно, 46% та 45% цих виборців (різниця між цими частками статистично незначна). Але серед тих, хто вагається, чи йти на вибори, стурбованість відносинами з Росією значно більше (54 %), ніж стурбованість рівнем злочинності (39%). Особливо багато незадоволених станом відносин з Росією — 58% — серед тих городян, для яких стан економіки не належить до проблем, що турбують їх найбільше.

## «Виборці Чорномор'я» контролюватимуть владу

На Одещині в ході підготовки до виборів нового парламенту створено блок об'єднання громадян «Виборці Чорномор'я», що підтримуватиме ті кандидати до представницьких і виконавчих органів влади та місцевого самоврядування, котрі споводують ідеї економічного відродження незалежної України, гуманізму, демократії, громадської й національної злагоди. Блок робитиме експертизу передвиборчих програм, організовуватиме пропагандистські заходи і підтримуватиме кандидатури, котрі контролюватиме дотримання законодавства під час проведення виборів, а в подальшому — і діяльність обраних до органів влади.

Георгій ВОРОТНЮК.  
Одеса.

### Закон і коментар

## ЗАКОН УКРАЇНИ

### Про визнання такими, що втратили чинність, деяких законодавчих актів України з питань орендних відносин

Верховна Рада України постановляє:

1. Визнати такими, що втратили чинність, статті 1, 2, 4 Декрету Кабінету Міністрів України від 15 грудня 1992 року № 99-92 «Про додаткове регулювання орендних відносин» (Відомості Верховної Ради України 1993 р., № 7, ст. 53) та підпункт «б» статті 9 Декрету Кабінету Міністрів України від 20 травня 1993 року № 57-93 «Про приватизацію підприємств та інших майнових комплексів державних підприємств України» (Відомості Верховної Ради України, 1993 р., № 30, ст. 337).

2. Цей Закон набуває чинності з дня опублікування.

Президент України Л. КРАВЧУК

м. Київ, 26 січня 1994 року

## У ЦЕНТРАЛЬНІЙ ВИБОРЧІЙ КОМІСІЇ ПО ВИБОРАХ НАРОДНИХ ДЕПУТАТІВ УКРАЇНИ

В Центральній виборчій комісії по виборах народних депутатів України відбулася бесіда голови Комісії Івана Ємця з Надзвичайним і Повноважним Послом Італійської Республіки в Україні Вітторіо Клаудіо Сурдо та другим секретарем посольства Гудіо де Санктісмон.

У зв'язку з тим, що Італія нині є головною країною, докладно було обговорено питання організації перебування в Україні офіційних спостерігачів від інших держав і міжнародних організацій, які виявляють намір взяти участь у проведенні передвиборчих заходів і бути присутніми в день голосування 27 березня на виборчих ділянках. Було підкреслено, що з цього приводу 10 лютого вийшло Указ Президента України, яким утворено робочу групу забезпечення перебування в Україні агітаційних спостерігачів.

Зарубіжних гостей було також ознайомлено з ходом ведення етапу підготовки до виборів у Верховну Раду — реєстрації кандидатів у народні депутати України, іншими питаннями, пов'язаними з виборчою кампанією.

У бесіді взяли також участь відповідальні працівники апарату Центральної виборчої комісії.

## Указ Президента України

### Про нагородження Почесною відзнакою Президента України

За заслуги у розвитку української журналістики і літератури, вагомий особистий внесок у духовне відродження національної культури постановляю:

Нагородити Почесною відзнакою Президента України письменника, головного редактора газети «Перевірка України» РОГОЗУ Бориса Петровича.  
Президент України  
Л.КРАВЧУК

м.Київ  
15 лютого 1994 року

# ДОКОРІННІ ЗМІНИ

## до приватизаційного законодавства вносить коротенька поправка щодо орендних відносин

Після року послідовної парламентської боротьби прохильників приватизації з прихильників трудових колективів через механізм оренди та оренди з виключком за відновлення в повному обсязі Закону про оренду, за скасування обмежень на приватизацію через оренду, встановлених урядовими декретами, 26 січня 1994 року 277 голосами «за» Верховною Радою України прийнято, ієрарх, Закон України «Про визнання такими, що втратили чинність, деяких законодавчих актів щодо орендних відносин».

Суть полягає в тому, що віднині Закон України «Про оренду майна державних підприємств і організацій» відновлюється в повному обсязі, поновлюється чинність усіх статей, що була раніше зупинена декретами уряду, в тому числі і статті 28 про право викупу. Одночасно зашифровано з дії підприємств, які уклали договір, окремо і конкретно зазначених у законодавчих актах. Одночасно фактично припиняється дія останньої частини Указу Президента України від 22.01.94 р. № 294 «Про внесення змін та доповнень до Указу Президента України від 15.06.93 р. № 210». Наведені ці Указом органом, уповноваженим упорядкувати державним майном, право відмовитися в згоді на укладання договорів оренди майна підприємства в разі вкля-

Перше. Всі, хто хочуть перейти на оренду, тепер зможуть це зробити безперешкоди. Зайнявдовому головний бар'єр на шляху утворення нових орендних підприємств — вимогу отримувати згоду на перехід на оренду від органу, уповноваженого упорядкувати державним майном (міністерство, корпорація, концерн тощо). Останнім часом цим правом органи управління зловживали і практично заблокували процес переходу на оренду. Відтепер такого права в органах управління немає, договір оренди тепер — справа лише орендаря і орендодавця. Причому діалог може йти лише в напрямку погодження умов договору, а не згоди чи незгоди на укладання договору. Відмова від укладання договору, можлива лише у випадках, окремо і конкретно зазначених у законодавчих актах. Одночасно фактично припиняється дія останньої частини Указу Президента України від 22.01.94 р. № 294 «Про внесення змін та доповнень до Указу Президента України від 15.06.93 р. № 210».

Трохи складніше ситуація з визначенням розмірів орендної плати в нових договорах оренди. Формально Постанова № 923 є чинною, що дає підстави орендодавцю вимагати обривання орендної пла-

чення його до переліку підприємств, що підлягають корпоратизації, втрачає значення, оскільки тепер від цих органів не потрібна сама згода.

Друге. Орендарі, які мають договори без права викупу, з набранням чинності цього Закону можуть безперешкоди вносити до своїх договорів умови викупу. Механізм внесення такої зміни до договору такий самий, як при укладанні договору оренди. Проект змін до договору надсилається орендодавцю, який протягом 30 днів зобов'язаний прийняти рішення. Право відмовитися від внесення умов викупу до договору оренди у орендодавця є лише в одному випадку — коли законодавством заборонено приватизація відповідного майна. В усіх інших випадках може йти лише погодження умов. Всі спори вирішуються арбітражним судом.

Таким чином, прийняття останнього постанови про законодавство з питань орендних відносин створює новий умов ситуації і процесів приватизації, економічної реформи взагалі. До останнього часу приватизаційний процес в Україні ледь жеврів, тому що для приватизації «згоріли» були відсутні необхідна могутня політична воля і потужна організаційна структура приватизаційних органів, а для приватизації «згинули» не вистачало мотиваційних стимулів для широких верств потенційних учасників в усіх напрямках. Із зняттям обмежень на приватизацію через оренду і всі підстави чекати лавиноподібного процесу оренди національної економіки. Враховуючи, що оренді підлягає переважно сьогодні — це найбільш ефективний сектор народного господарства, не буде перебільшенням стверджувати, що масова орендація — можливо, останній надія на швидкий, безконфліктний еволюційний вихід економіки України з кризи.

Головна турбота віднині для уряду, нового парламенту разом з громадськими організаціями орендарів і підприємців — постійно аналізувати цей процес і удосконалювати організаційно-правові форми і механізми оренди і приватизації з єдиною метою: підвищення ефективності економіки і дотримання балансу інтересів всіх груп і верств населення України.

Олександр БАРАБАШ, народний депутат України, секретар Комісії Верховної Ради України з питань економічної реформи, президент Спілки орендарів і підприємців України;

Віктор ХМІЛЬОВСЬКИЙ, генеральний директор Спілки орендарів і підприємців України, кандидат наук, економіста сільськогосподарських наук.

\*Матеріал про сьогоденні проблеми орендарів читайте на 3-й стор.



# СЮТЬ ВІТЕР. А ЯКІ БУДУТЬ ЖНИВА?

або Про війну цюрупинських  
орендарів з обласними  
чиновниками



З 12 січня колектив Цюрупинського райпостачу оголосив по початок страйку. Поштою стало закриття розрахункових рахунків підприємства в банку, що рівноцінно банкрутству. А вже внаслідок «замороження» його рахунків прямі збитки лише за місяць становлять понад півтора мільярда карбованців.

Страйк, озлоблення людей — не крайній спосіб сягати мети. Але цілі тривалих конфліктних акцій сторін, нагромадження офіційних паперів, різних чутток, психологічних «вибухів» зацікавлених осіб передумови такого крайнього рішення орендарів заслуговують на увагу. Можливо, ніхто не повторить на херсонських помилках? Хто ж роздумує конфлікт?

Заступник директора орендного підприємства Василь Бойко:

— Й досі 150 наших працівників не можуть сповна реалізувати законне право на оренду. Коли в червні минулого року ми наразі зареєстрували свою організацію, відчували тиск з усіх боків. Чого коштувало, скажімо, виграти у суді справу проти Фонду комунального майна області. Там захотіли оцінити орендний лєкт, не подали до суду висновки комісії. За це арбітри присудили названому фондові 200 тисяч карбованців штрафу. Але нам від цього не легше.

Додамо, що ця штучно створена перешкода для становлення нового колективу була, очевидно, одним із останніх чиновницьких «подвигів» колишнього голови фонду Миколи Калиниченка. На щастя, його вже на цій посаді немає. Але труднощі для цюрупинців не закінчилися. Чого ж так важко утверджується оренда? Судячи з гальмівних заходів управління різного рангу, вони вважають підтримку цієї ефективної форми організації виробництва за не обов'язкову для себе, а орендарі бачать в ім «чужими» за духом, ненадійними людьми. Звичайно, цих детекторів живеється, хоча, спокійніше і якось зацікавленіше. І хоча в разі укла-

дення орендних договорів власником матеріальних ресурсів залишається держава, все одно буває боляко: коли б чого не сталося! І це зважаючи на те, що з оренди, коли хочете, починається шлях до ринку, продумана приватизація, акціонування тощо. Навіщо ж руйнувати місток у майбутнє?

За короткий час, що ми на оренді, — продовжує розповідати Василь Ярославович, — виробок вдалося підняти втричі, оборот прискорився — на стільки ж. У період минулих років наше підприємство відкрило безпретензійні кредити для споживачів, на півмільярда карбованців, щоб на майбутнє розширити коло клієнтів, щоб вони повірили у стабільність роботи своїх поставальників, розширили також термінал до 4 тисяч тонн пального. Торік зі складів продано техніки і запасних частин до неї на 7 мільярдів карбованців. Зросла кількість реалізованих автомобілів, тракторів, деталей і вузлів — від борони, паливного насоса, акумулятора до двигунів. Маємо брокерів у країнах СНД. Але, на жаль, в області нам не довіряють...

Після поразки Фонду комунального майна на орендарів почали наступ з іншого флангу. 27 жовтня 1993 року на сесії обласної Ради присут-

ніх ознайомили з «гріхами» цюрупинських поставальників. Іншими словами, постаралися кинути на них густу тінь. Цього документ: «Ми отримуємо інформацію про злоупотребування в цьому колективі, о не допущення ревизорського апарату в Цюрупинський райнагоснаб, о своєвольності, которое твориться... вмести того, чтобы запасными частями заниматься, искать новые подходы в обеспечении тракторами... Это предприятие ловкие делались, хотя бы приборять сегодня к рукам и заниматься туризмом, продажей водки, автомобилей легковых и т.д.»

Припустимо, що все це без винятку не чутки. Але ж оголошувати про кримінал можна лише після докладної перевірки. До оприлюднення звинувачень сенсаційних звинувачень перевірки не було. У ті дні за розпорядженням представника Президента в області комісія тільки-но створилася, і вона ось уже протягом кількох місяців робить наблиди до орендного підприємства. За словами начальника КРУ по Херсонській області Григорія Косія, він, виконуючи це розпорядження про комплексні перевірки організації матеріально-технічного забезпечення господарств, фінансово-господарської діяльності райпостачу, залучив аж 7 своїх працівників. І що ж вдалося комісії знайти?

— Поки що нічого серйозного, — сказав Григорій Миколайович, — Річ у тому, що орендарі зустріли нас прохолодно, вимагають від працівників відповідних посвідчень, не дають письмових пояснень, деяких документів. Довелося зреагувати — закрили рахунки підприємства, як того вимагає закон.

Заступник начальника управління боротьби з організованою злочинністю, УВС області (він теж у комісії) Віктор Авраменко:

— Зі свого боку, приведу для оперативного втручання в перевірку підприємства не бачу. Нехай КРУ поспрашує, тоді й визначимося. А взагалі роботи в міліції — по зв'язку.

Начальник обласної податкової інспекції Анатолій Пирожников:

Пам'ятаю, наші працівники виявили незначне порушення на цьому підприємстві, точніше сказати, типову нішу помилку в нарахуванні податку на добавлену вартість. Більше нічого немає.

Навряд чи правильно чинять у райпостачі, коли піддаються емоціям, псують стосунки з працівниками контролю-ревизійного управління. Адже ті виконують аквізують «згорі» і навіть формально діють згідно з законом. Безсумнівно, обласні інстанції прагнуть будь-що приборкати неспокійних орендарів, яких ми, до речі, не збираємося сліпо виправдувати в усіх ситуаціях. Тут, як кажуть, насочила коса на камінь. Стежку до безвиході, коли відверто, торують спільно. А в результаті страждає діло. Цюрупинський колектив переживає величезне моральне напруження, адже люди не видали зарплату за грудень минулого року, 60 відсотків працівників відправлено у вимушені відпустки, зрівню довірливі торговельні операції з поставальниками ресурсів селу, не повернуто кредити банкам на ці операції. А головне — люди втрачають віру в реформи. Кому все це вигідно?

Мимоволі пригадується статистика: з 248 підприємств області на кінець минулого року оренду вважали трохи більше як 40. Чи не впливають на цей скромний показник такі конфлікти? Спадає на думку недавнє застерення місцевих соціологів про вірогідність масового протесту населення проти життєвих негараздів. Щодо цюрупинських орендарів, то прогнози, схоже, уже справдилися.

Іван КАЛИНИЧЕНКО, власний кореспондент «Голосу України».

Херсонська область.

## Колонка власкоро

### З роси та з води!

Виявляється, на Закарпатті рівень народжуваності найвищий в Україні. Згідно із статистикою, найвища в регіоні й смертність. В 1993 році Закарпаття дало суверенній Україні 17804 майбутніх громадян. У цілому ж природний приріст торік становив 5396 чоловік. І ще цікава деталь. Періон утримує всеукраїнську першість і за таким показником: у нас на 1000 жінок припадає 931 чоловік.

### Своя земля — найчуждіша

Закарпаття — край малоземельний. Але тут уміють і люблять працювати на землі. Особливо на власній. Тому готові приватизувати ділянки, надані їм у постійне користування. Кабінет міністрів прийняв відповідний декрет. Але установив надзвичайно короткі строки, і в області з 330 тисяч земельних ділянок приватизовано лише 24 тисячі. Депутати обласної Ради звернулися з проханням до Голови ВР Івана Плюща продовжити строк передачі громадянам України у приватну власність земельних ділянок до кінця 1994 року і сподіваються на позитивне вирішення питання.

### Прогноз перевірять вибори

Голова НРУ Вічеслав Чорновіл, який відідав регіон, переконаний: у 8 з 10 виборчих округів області перемогу здобудуть саме кандидати від Руху. А загальном Рух переможе на майбутніх виборах, якщо настане в парламенті 20—25 відсотків від загальної кількості місць. Пан Чорновіл, за його словами, з оптимізмом дивиться у майбутнє України і пов'язує його з перемогою на виборах кандидатів від Руху.

### Ікони повертаються

Безцінний дар зробили вірникам греко-католицької та православної громад гірського Равського району працівники Закарпатського управління СБУ: передали 17 старовинних ікон, конфіскованих митниками в «турністі», які намагалися вивезти рейсиком за кордон. Дарунок дуже дорожче алмазів: останні роки в районі з'являлися чимало нових культових споруд. Більше їх і в цілому по області. Торік у регіоні почало їх 16 храмів, триває будівництво ще 105.

### Хто годе дипломатів?

Віднедавна — спільне українсько-німецьке підприємство «Чоп-Трейдинг», яке спеціалізується на прикордонній торгівлі. Згідно з розпорядженням Кабінету міністрів СР відкрито в Києві сучасний торговий комплекс, який і забезпечує продуктами харчування та товарами першої потреби представителів у столиці дипломатичний корпус.

### Тайна вечера не вдалася

Співробітники спецрозділу затримали 12 рекетирів, які зібралися на «велику раду».

Микола ГОРБАТ.

Закарпатська область.

### Холодно: чи перезимуємо!

## Атомники ще сподіваються

ЛЮТНІВІ морози знову загострили проблему енергопостачання в Україні. Дастесь визнає й те, що енергоспоживачі не платять за енергію Міністерству енергетики. Через це і воно саме стало боржником. Тільки атомним станціям міністерство заборгувало понад трильйон карбованців. Вітім, неспроможність придбати органічне паливо призвела до зростання частки саме «атомної крові» в електричних артеріях України. Якщо торік вона становила третину, тепер — понад 40 відсотків.

Коли минулого тижня синоптики прогнозували морози ще днів на десять, Національний диспетчерський пункт електроенергетики попросив атомників відпочити заплановані зупинки окремих блоків на АЕС. На Рівненській, приміром, збиралися зупинити блок для планової перевірки і випробування аварійного захисту реактора. Третій блок Чорнобильської АЕС — для проведення планового профілактичного ремонту.

Та проблеми з поставанням ядерного палива для АЕС, мабуть, не менші. На окремих блоках його вистачило на місяць-другий. А за поставками на АЕС має бути піврічний запас палива.

Але про який запас мова, коли на першому блоці Південно-Української та третьому Чорнобильської АЕС його взагалі немає? «Договори» те, що завантажили в реактори. Для

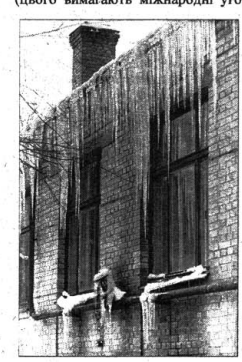
першого блока ЧАЕС паливо беруть із зупиненого другого, а третій навряд чи протягне до кінця цього тижня. І це при тім, що його потужність недавно знизили наполовину.

А що буде, коли через брак палива енергоблоку доведеться зупинити? Звичайно, в державі знову загостриться проблема енергопостачання. Та це не все. Зрозуміло, зупинений реактор безпечніший, ніж діючий (є й протилежна думка, та вона, певне, від лукавого). Але решта устаткування блока під час простоя реактора деградує, персонал втрачає кваліфікацію. І коли доведеться «реанімувати» такий блок, то його, безсумнівно, і надійність поступиться тим, що були перед зупинкою. З чим погоджуються і в Держатомнадзорі, і в Головному держспецінспекції Атомнагляду, і в Мінприроді...

Проте не було і немає у атомників коштів, щоб заздалегідь замовити паливо російським виробникам. Для «агасування» третього чорнобильського блока в Держатомнадзорі України таки наскребіли рублів і перерахували росіянам.

З полегшенням зіткнули на ЧАЕС, коли дізналися: російське паливо вже в дорозі. Та перетнути кордон йому виявилось нелегко.

Ще торік у березні Держатомнагляд Росії сповістив українських колегам, що забороняє будь-які експортно-імпортові операції з ядерним паливом, бо України, заявивши про прагнення до без'ядерного статусу, не відхилила своєї АЕС інспекторам МАГАТЕ для контролю за переміщеннями ядерних матеріалів (цього вимагають міжнародні уго-



ди). Для цього треба налагодити їх ретельний облік, встановити на АЕС додаткове обладнання, приміром, телекамери для стеження за паливом тощо. В Україні таку роботу вже вели, тож росіяни невдовзі погодилися поставити їй ядерне паливо до кінця 1993 року. Далі, мовляв, видно буде.

А далі українські атомники не змогли скористатися з «пообіцяно» росіянам, — як їм самим того бажалося, — не вистачало рублів. Скажімо, на Південно-Українській АЕС свіже ядерне паливо буде потрібне вже в квітні, але його не тільки не оплатили, а ще й не замовили.

З початком 1994 року в Росії задали по торішню заборону, і составу з паливом для ЧАЕС засідали «червоне». Але на початку лютого російський уряд, зважаючи на готовність українських АЕС до контролю з боку МАГАТЕ, долучив Держатомнагляд Росії і на цей рік знову заборону (оже, є добре і тому, що зустріч міжнародним вимогам, в Росії, як і в багатьох інших країнах, орган нагляду підпорядкований урядові).

На Чорнобильській АЕС очікують на паливо з дня на день. Щоправда, вперше за нього заплачено у світових цінах — приблизно в пів-

тора рази більше, ніж торік. Та й вистачить того палива лише на місяць. А потім... Коли не зміняться на краще, за оцінками Держатомнаду, загальна потужність наших АЕС до кінця року зменшиться на третину. А в наступному році стануть всі атомні блоки.

Це — за теоретичними розрахунками. А в реальному житті атомники неабияк оптимістичні в одержанні палива замість атомної науки українських богородок, що їх за ристорійною угодою передаватимуть до Росії. Вже лунали припущення, що те ядерне паливо для України буде аж ніяк не безплатне, як повідомляли невдовзі після зустрічі трьох Президентів. А як буде насправді?

Саме це питання разом з іншими обговорювали експерти на російсько-українській зустрічі минулого тижня. Переговори були суто конфіденційні. Бо домовленості, що їх досягли, мають ще підписати у верхах обох країн. Відомо лише: експерти зішлись на тому, що вартість воєнного урану вистачить для безплатного одержання ядерного палива з Росії протягом 3—3,5 років. Але невідомо, за якими цінами вели ці розрахунки і про яку ціну на ядерне паливо та уран зрештою домовилися. Так само, як невідомо, чи не зажадають верхньої зустрічі експерти...

Олександр БРЕУС.

Фото Сергія КОВАЛЬЧУКА.

## Закон України

# Про охорону прав на знаки для товарів і послуг

Цей Закон регулює відносини, що виникають у зв'язку з набуттям і здійсненням права власності на знаки для товарів і послуг (надалі — знак) в Україні.

## Розділ I ЗАГАЛЬНІ ПОЛОЖЕННЯ

## Стаття 1. Визначення

У цьому Законі нижченаведене вживається у такому значенні:

Відомство — Державний комітет України з питань інтелектуальної власності (Держпатент України);

особа — громадянин або юридична особа;

знак — позначення, за яким товари і послуги одних осіб відрізняються від аналогічних товарів і послуг інших осіб;

свідчення — свідчення України на знак для товарів і послуг;

зареєстрований знак — знак, на який видано свідчення;

заявка — сукупність документів, необхідних для видачі свідчення;

заявник — особа, яка подала заявку;

пріоритет заявки (пріоритет) — першість у поданні заявки;

дата пріоритету — дата подання заявки до Відомства чи до відповідного органу держави — учасниці Паризької конвенції про охорону промислової власності, за якою заявлено пріоритет;

Реєстр — Державний реєстр свідчень України на знаки для товарів і послуг.

## Стаття 2. Відомство

1. Відомство забезпечує реалізацію державної політики у сфері правової охорони знаків в Україні, приймає до розгляду заявки, проводить їх експертизу та державну реєстрацію знаків, публікує офіційні відомості, видає свідчення, а також виконує інші функції згідно з Положенням про Державний комітет України з питань інтелектуальної власності, що затверджується Кабінетом Міністрів України.

2. На договірних засадах Відомство може надавати будь-якій особі послуги стосовно інформації та документації у визначеному ним порядку.

3. Фінансування діяльності Відомства проводиться за рахунок коштів державного бюджету.

Стаття 3. Міжнародні договори

1. Якщо міжнародним договором України встановлено інші правила, ніж ті, що передбачені законодавством України про знаки, то застосовуються правила міжнародного договору.

Стаття 4. Права іноземних та інших осіб

1. Іноземні особи та особи без громадянства мають рівні з особами України права, передбачені цим Законом, відповідно до міжнародних договорів України чи на основі принципу взаємності.

2. Іноземні та інші особи, що проживають чи мають постійне місцезнаходження поза межами України, у відносинах з Відомством реалізують свої права через представників, зареєстрованих згідно з Положенням про представників у справах інтелектуальної власності, яке затверджується Кабінетом Міністрів України.

## Розділ II ПРАВА ОХОРОНА ЗНАКІВ

## Стаття 5. Умови надання правової охорони

1. Правова охорона надається знаку, що не суперечить суспільним інтересам, принципам гуманності і моралі та на який не поширюються підстави для відмови в наданні правової охорони, встановлені статтею 6 цього Закону.

2. Об'єктом знака можуть бути: словесні, зображувані, об'єкти та інші позначення або їх комбінації, виконані у будь-якому кольорі чи поєднанні кольорів.

3. Право власності на знак засвідчує свідчення. Строк дії свідчення становить 10 років.

офіційні назви держав; емблеми, скорочені або повні найменування міжнародних міжурядових організацій; офіційні контрольні, гарантійні та пробірні клейма, печатки; нагороди та інші відзнаки.

Такі позначення можуть бути внесені до знака як елементи, що не охороняються, якщо на це є згода відповідного компетентного органу або їх власників.

2. Згідно з цим Законом не можуть одержати правову охорону також позначення, які:

не мають розрізняючої здатності;

є загальноживими чи позначеннями товарів і послуг певного виду;

вказують на вид, якість, кіль-

кості, швидкість чи поєднання кольорів як розрізняючої ознаки свого знака, то він зобов'язаний:

заявити про це і вказати в заяві колір чи поєднання кольорів, охорону яких він просить;

подати в заяві кольорові зображення вказаного знака. Кількість примірників таких зображень встановлюється Відомством.

7. Інші вимоги до документів заявки визначаються Відомством.

8. За подання заявки сплачується збір. Документ про сплату збору повинен надійти до Відомства разом з заявкою або протягом двох місяців від дати подання заявки.

Стаття 8. Дата подання заявки

1. Датою подання заявки є дата одержання Відомством матеріалів, що містять принаймні: клопотання у довільній формі про реєстрацію знака, викладене українською мовою;

відомості, щодо заявника та його адреси, викладені українською мовою;

частину, яка зовнішню нагадує позначення, що може бути знаком;

відомості щодо переаку товарів або послуг, для яких заявляється знак.

2. Якщо Відомство вважає, що на момент одержання матеріалів заявки не відповідають вимогам пункту 1 цієї статті, то воно повідомляє про це заявника.

Для внесення змін до матеріалів надається два місяці від дати одержання заявником повідомлення Відомства. Якщо у цей строк невідповідність буде усунуто, то датою подання заявки буде дата одержання Відомством виправлених матеріалів.

У протиположному разі заявка вважається неподаною, про що заявнику надсилається повідомлення.

3. Рішення про встановлення дати подання заявки Відомство надсилає заявнику після в'їзду заявника згідно з пунктом 1 статті 7 цього Закону документи про сплату збору за подання заявки. У разі порушення вимог пункту 8 статті 7 цього Закону зазначене рішення не надсилається, а заявка вважається відхиленою.

Стаття 9. Пріоритет

1. Заявник має право на пріоритет попередньої заявки на такий же знак протягом шести місяців від дати подання попередньої заявки до Відомства чи до відповідного органу держави — учасниці Паризької конвенції про охорону промислової власності, якщо на попередню заявку не заявлено пріоритет.

2. Пріоритет знака, використаного в експонаті, показаному на офіційних або офіційно визнаних міжнародних виставках, проведених на території держави — учасниці Паризької конвенції про охорону промислової власності, може бути встановлено за датою відкриття виставки, якщо заявка надійшла до Відомства протягом шести місяців від зазначеної дати.

3. Заявник, який бажає скористатися правом пріоритету, протягом трьох місяців від дати подання заявки до Відомства подає заяву про пріоритет з посиланням на дату подання і номер попередньої заявки та її копію в перекладі українською мовою.

4. Заявник, який бажає скористатися правом пріоритету, протягом трьох місяців від дати подання заявки до Відомства подає заяву про пріоритет з посиланням на дату подання і номер попередньої заявки та її копію в перекладі українською мовою.

5. Заявник, який бажає скористатися правом пріоритету, протягом трьох місяців від дати подання заявки до Відомства подає заяву про пріоритет з посиланням на дату подання і номер попередньої заявки та її копію в перекладі українською мовою.

6. Заявник, який бажає скористатися правом пріоритету, протягом трьох місяців від дати подання заявки до Відомства подає заяву про пріоритет з посиланням на дату подання і номер попередньої заявки та її копію в перекладі українською мовою.

7. Заявник, який бажає скористатися правом пріоритету, протягом трьох місяців від дати подання заявки до Відомства подає заяву про пріоритет з посиланням на дату подання і номер попередньої заявки та її копію в перекладі українською мовою.

8. Заявник, який бажає скористатися правом пріоритету, протягом трьох місяців від дати подання заявки до Відомства подає заяву про пріоритет з посиланням на дату подання і номер попередньої заявки та її копію в перекладі українською мовою.

9. Заявник, який бажає скористатися правом пріоритету, протягом трьох місяців від дати подання заявки до Відомства подає заяву про пріоритет з посиланням на дату подання і номер попередньої заявки та її копію в перекладі українською мовою.

10. Заявник, який бажає скористатися правом пріоритету, протягом трьох місяців від дати подання заявки до Відомства подає заяву про пріоритет з посиланням на дату подання і номер попередньої заявки та її копію в перекладі українською мовою.

11. Заявник, який бажає скористатися правом пріоритету, протягом трьох місяців від дати подання заявки до Відомства подає заяву про пріоритет з посиланням на дату подання і номер попередньої заявки та її копію в перекладі українською мовою.

12. Заявник, який бажає скористатися правом пріоритету, протягом трьох місяців від дати подання заявки до Відомства подає заяву про пріоритет з посиланням на дату подання і номер попередньої заявки та її копію в перекладі українською мовою.

13. Заявник, який бажає скористатися правом пріоритету, протягом трьох місяців від дати подання заявки до Відомства подає заяву про пріоритет з посиланням на дату подання і номер попередньої заявки та її копію в перекладі українською мовою.

14. Заявник, який бажає скористатися правом пріоритету, протягом трьох місяців від дати подання заявки до Відомства подає заяву про пріоритет з посиланням на дату подання і номер попередньої заявки та її копію в перекладі українською мовою.

15. Заявник, який бажає скористатися правом пріоритету, протягом трьох місяців від дати подання заявки до Відомства подає заяву про пріоритет з посиланням на дату подання і номер попередньої заявки та її копію в перекладі українською мовою.

## Постанова Верховної Ради України

### Про введення в дію Закону України «Про охорону прав на знаки для товарів і послуг»

Верховна Рада України постановляє:

1. Ввести в дію Закон України «Про охорону прав на знаки для товарів і послуг» з 1 липня 1994 року.

2. До приведення законодавства у відповідність із Законом України «Про охорону прав на знаки для товарів і послуг» чинні акти застосовуються в частині, що не суперечить цьому Закону.

3. Встановити, що:

цей Закон застосовується до правовідносин, що виникли після введення його в дію;

заявки на видачу свідчень України на знаки для товарів і послуг, діюдовство за якими не завершено на 1 липня 1994 року, розглядаються у порядку, встановленому цим Законом.

При цьому відповідність знаків умовам їх реєстрації визначається згідно з законодавством, що діяло на дату подання заявки;

чинні свідчення України на знаки для товарів і послуг, видані відповідно до законодавства, що діяло до 1 липня 1994 року, привіряються щодо правового режиму до свідчень на знаки для товарів і послуг, виданих згідно з цим Законом;

свідчення України може бути визнано недійсним у разі невідповідності знака умовам його реєстрації, визначеним законодавством, що діяло на дату подання заявки;

від дати подання заявки до Відомства і продовжується Відомством за клопотанням власника свідчення, поданим протягом останнього року дії свідчення, щоразу на 10 років.

Порядок продовження строку дії свідчення встановлюється Відомством.

Для свідчення припиняється діюдовство за умов, викладених у статті 18 цього Закону.

4. Обсяг правової охорони, що надається, визначається наведеними у свідченні зображеннями знака і переліком товарів і послуг.

5. Право на одержання свідчення у порядку, встановленому цим Законом, має будь-яка особа, об'єднання осіб або їх правонаступники.

6. Право на одержання свідчення має заявник, заявка якого має більш ранню дату подання до Відомства або, якщо заявлено пріоритет, більш ранню дату пріоритету, за умови, що вказана заявка не вважається відхиленою, не відхиляна або не відхиляна.

Стаття 6. Підстави для відмови в наданні правової охорони

1. Згідно з цим Законом не можуть одержати правову охорону позначення, які зображують:

державні герби, прапори та емблеми;

кількість, властивості, призначення, цінність товарів і послуг, а також на місце і час виготовлення чи збуту товарів або надання послуг;

емблеми, а також такі, що можуть ввести в оману щодо товару, послуги або особи, яка виробляє товар або надає послугу;

є загальноживими символами і термінами.

Позначення, вказані в абзацах 2, 3, 4, 6 цього пункту, можуть бути внесені до знака як елементи, що не охороняються, якщо вони не займають домінуючого положення в зображенні знака.

3. Не можуть бути зареєстровані як знаки позначення, які є тотожними або схожими настільки, що їх можна сплутати з:

знаками, раніше зареєстрованими чи заявленими на реєстрацію в Україні на ім'я іншої особи щодо аналогічних товарів і послуг;

знаками інших осіб, якщо ці знаки охороняються без реєстрації на підставі міжнародних договорів, учасником яких є Україна;

фірмовими найменуваннями, що відомі в Україні і належать іншим особам, які одержали право на них до дати подання до Відомства заявки по відно-

ностанупників; прізвища, імена, псевдоніми та похилий від них, портрети і факсиміле відомих в Україні осіб без їх згоди.

## Розділ III ПОРЯДОК ОДЕРЖАННЯ СВІДЧЕНЬ

## Стаття 7. Заявка

1. Особа, яка бажає одержати свідчення, подає до Відомства заявку.

2. За дорученням заявника заявка може бути подана через представника у справах інтелектуальної власності або іншу довірену особу.

3. Заявка повинна стосуватися одного знака.

4. Заявка складається українською мовою і повинна містити:

заяву про реєстрацію знака; зображення позначення, що заявляється;

перелік товарів і послуг, для яких заявник просить зареєструвати знак, згрупований за Міжнародною класифікацією товарів і послуг для реєстрації знаків.

5. У заяві про реєстрацію знака необхідно вказати заявника (заявників) та його адресу.

6. Якщо заявник просить



мовою або документ, що підтверджує показ зазначеного знака на виставці, якщо ці заявки чи показ відповідно була подана чи був проведений у державі — учасниці Паризької конвенції про охорону промислової власності. У межах цього строку зазначені матеріали можуть бути змінені. Якщо ці матеріали подано несвочасно, то право на пріоритет заявки вважається втраченим, про що заявнику надсилається повідомлення.

Стаття 10. Експертиза заявки 1. Експертиза заявки проводиться Відомством відповідно до цього Закону і встановлених на його основі правил.

2. Заявник має право з власної ініціативи чи на запрошення Відомства особисто або через свого представника брати участь у розгляді питань, що виникли під час проведення експертизи. Порядок участі заявника або його представника у розгляді зазначених питань визначається Відомством.

3. Заявник має право з власної ініціативи вносити до заявки виправлення і уточнення. Виправлення та уточнення не враховуються, якщо вони надійшли до Відомства після дати одержання заявником рішення про реєстрацію знака або про відхилення заявки.

4. Якщо заявником подано додаткові матеріали, то в процесі експертизи з'ясується, чи не виходять вони за межі розкритої у поданій заявці суті позначення та переліку вказаних у заявці товарів і послуг.

Додаткові матеріали виходять за межі розкритої у поданій заявці суті позначення, якщо вони містять ознаки, які слід включити до позначення, що заявляється як знак.

Додаткові матеріали в частині, що виходить за межі розкритої у поданій заявці суті позначення або доповнює перелік вказаних у заявці товарів і послуг, не враховуються під час розгляду заявки і можуть бути оформлені заявником як самостійна заявка.

5. Після встановлення дати подання заявки та за наявності документа про сплату збору за подання заявки Відомство проводить експертизу заявки за формальними ознаками, під час якої:

заявка перевіряється на відповідність вимогам статті 7 цього Закону;

документ про сплату збору за подання заявки перевіряється на відповідність встановленим вимогам.

6. Якщо заявка не відповідає вимогам статті 7 цього Закону або документ про сплату збору за подання заявки — встановленим вимогам, Відомство повідомляє про це заявника.

Для внесення змін до матеріалів надається два місяці від дати одержання заявником повідомлення Відомства. Якщо за цей строк невідповідності не будуть усунуті і заявник не подасть мотивованого клопотання про його продовження, Відомство надсилає заявнику рішення про відхилення заявки.

7. Якщо заявка відповідає вимогам статті 7 цього Закону і документ про сплату збору за подання заявки оформлено правильно, Відомство проводить експертизу заявки по суті, під час якої перевіряється відповідність заявленого позначення умовам надання правової охорони.

8. Під час експертизи заявки по суті Відомство має право зажадати від заявника додаткові матеріали, без яких проведення експертизи неможливе.

Заявник має право протягом місяця від дати одержання ним запиту Відомства затребувати у нього копії матеріалів, що протиставлені заявці.

Додаткові матеріали мають

бути подані заявником протягом двох місяців від дати одержання ним запиту або копій матеріалів, що протиставлені заявці.

Якщо заявник у встановлений строк не подасть матеріалів на запит Відомства або мотивоване клопотання про продовження цього строку, заявка вважається відхиленою.

9. На додаткові матеріали в частині, що виходить за межі розкритої у поданій заявці суті позначення, поширюється порядок, визначений пунктом 4 цієї статті.

10. Якщо за результатами експертизи заявки по суті буде визначено, що позначення відповідає умовам надання правової охорони, Відомство надсилає заявнику рішення про реєстрацію знака. У протилежному разі заявнику надсилається рішення про відхилення заявки.

11. Заявник має право ознайомитися з усіма матеріалами, зазначеними в запиті або рішенні Відомства. Копії матеріалів, що затребував заявник, Відомство надсилає протягом місяця.

12. Строки, передбачені цією статтею (крім визначених пунктом 8), що пропущені заявником, можуть бути поновлені Відомством за наявності поважних причин. Клопотання про поновлення строку має надійти до Відомства протягом шести місяців від дати закінчення пропущеного строку.

Стаття 11. Відхилення заявки 1. Заявник має право відкликати заявку в будь-який час до дати одержання ним рішення про реєстрацію знака.

Стаття 12. Публікація про видачу свідоцтва 1. На підставі рішення про реєстрацію знака та за наявності документа про сплату збору за видачу свідоцтва Відомство публікує у своєму офіційному бюлетені визначені ним відомості про видачу свідоцтва.

Якщо протягом трьох місяців від дати надходження до заявника рішення про видачу свідоцтва документ про сплату збору за видачу свідоцтва до Відомства не надійшов, публікація не проводиться, а заявка вважається відхиленою.

2. Після публікації відомостей про видачу свідоцтва будь-яка особа має право ознайомитися з матеріалами заявки у порядку, що визначається Відомством.

Стаття 13. Реєстрація знаку 1. Одночасно з публікацією відомостей про видачу свідоцтва Відомство здійснює державну реєстрацію знака, для чого вносить до Реєстру відповідні відомості. Форма Реєстру та порядок його ведення визначаються Відомством.

2. Після внесення до Реєстру відомостей будь-яка особа має право ознайомитися з ними у порядку, що визначається Відомством.

Стаття 14. Выхід свідоцтва 1. Выхід свідоцтва здійснюється Відомством у місячний строк після державної реєстрації знака. Свідоцтво видається особі, яка має право на його одержання. Якщо право на одержання свідоцтва мають кілька осіб, їм видається одне свідоцтво.

2. Форма свідоцтва і зміст зазначених у ньому відомостей визначаються Відомством.

3. До виданого свідоцтва на вимогу його власника Відомство вносить виправлення очевидних помилок з наступним повідомленням про це в офіційному бюлетені.

Стаття 15. Оскарження рішення стосовно заявки

Заявник може оскаржити будь-яке рішення Відомства стосовно заявки до Апеляційної ради Відомства (надалі —

Апеляційна рада) протягом трьох місяців від дати одержання рішення Відомства чи копій затребуваних матеріалів.

Заперечення проти рішення Відомства стосовно заявки має бути розглянуто Апеляційною радою протягом чотирьох місяців від дати його надходження в межах мотивів, викладених у запереченні.

Заявник може оскаржити рішення Апеляційної ради в судовому порядку протягом шести місяців від дати одержання рішення.

## Розділ IV ПРАВА ТА ОБОВ'ЯЗКИ, ЩО ВИПЛИВАЮТЬ ІЗ СВІДОЦТВА

Стаття 16. Права, що випливають із свідоцтва

1. Права, що випливають із свідоцтва, діють від дати подання заявки за умови сплати відповідного збору.

2. Свідоцтво надає його власнику виключне право користуватися і розпоряджатися знаком за своїм розсудом. Взаємодієносини при користуванні знаком, свідоцтво на який належить кільком особам, визначаються угодою між ними. У разі відсутності такої угоди кожний з власників свідоцтва може користуватися і розпоряджатися знаком за своїм розсудом, але жоден з них не має права давати дозвіл (видавати ліцензію) на використання знака та передавати право власності на знак іншій особі без згоди решти власників свідоцтва.

Використання знака визнається застосуванням його на товарах і при наданні послуг, для яких його зареєстровано, на упаковці товарів, у рекламі, друкованих виданнях, на виставках, під час показу експонатів на виставках і ярмарках, що проводяться в Україні, в проспектах, рахунках, на банках та в інших документах, пов'язаних із запровадженням зазначених товарів і послуг в господарський оборот.

3. Свідоцтво надає його власнику право зареєструвати іншим особам використовувати зареєстрований знак без його дозволу, за винятком випадків, коли використання знака не визнається згідно з цим Законом порушенням прав власника свідоцтва.

4. Власник свідоцтва може передавати на підставі договору право власності на знак будь-якій особі, яка стає правонаступником власника свідоцтва.

Передача права власності на знак не допускається, якщо вона може стати причиною введення споживача в оману щодо товару і послуги або щодо особи, яка виготовляє товар чи надає послугу.

5. Власник свідоцтва має право дати будь-якій особі дозвіл (видавати ліцензію) на використання знака на підставі ліцензійного договору.

Ліцензійний договір повинен містити умову про те, що якість товарів і послуг, виготовлених чи наданих за ліцензійним договором, не буде нижчою від якості товарів і послуг власника свідоцтва і що останній здійснюватиме контроль за виконанням цієї умови.

6. Договір про передачу права власності на знак та ліцензійний договір вважаються дійсними, якщо вони складені у письмовій формі і підписані сторонами. Зазначені договори набирають чинності стосовно будь-якої іншої особи лише після їх реєстрації у Відомстві.

7. Власник свідоцтва має право протиставляти поряд із знаком попереджувальне марку-

вання, яке вказує на те, що цей знак зареєстровано в Україні.

8. Власник свідоцтва, який здійснює посередницьку діяльність, має право на основі договору з виробником товарів або особою, що надає послуги, використовувати свій знак поряд із знаком зазначених осіб, а також замість їх знака.

Стаття 17. Обов'язки, що випливають із свідоцтва Власник свідоцтва повинен добросовісно користуватися виключним правом, що випливає із свідоцтва.

Якщо знак не використовується або недостатньо використовується в Україні протягом трьох років від дати публікації відомостей про видачу свідоцтва або від дати, коли використання знака було припинено, будь-яка особа має право звернутися до суду (арбітражного суду) із заявою про анулювання ліцензії свідоцтва.

При вирішенні цього питання суд (арбітражний суд) може взяти до уваги подані власником свідоцтва докази того, що знак не використовувався з незалежних від нього причин.

## Розділ V ПРИПИНЕННЯ ДІЇ СВІДОЦТВА ТА ВИЗНАННЯ ЙОГО НЕДІЙСНИМ

Стаття 18. Припинення дії свідоцтва

1. Власник свідоцтва в будь-який час може відмовитися від нього повністю або частково на підставі заявки, поданої до Відомства. Зазначена відмова набирає чинності від дати публікації відомостей про це в офіційному бюлетені Відомства.

2. Дія свідоцтва припиняється у разі несплати збору за продовження строку його дії. Документ про сплату збору за кожне продовження строку дії свідоцтва має надійти до Відомства до кінця поточного періоду строку дії свідоцтва за умови сплати збору протягом двох останніх його місяців.

Збір за продовження дії свідоцтва може бути сплачено, а документ про його сплату — надійти до Відомства протягом шести місяців після закінчення встановленого строку. У цьому разі розмір зазначеного збору збільшується на 50 відсотків.

Дія свідоцтва припиняється з першого дня періоду строку дії свідоцтва, за який збір не сплачено.

3. Дія свідоцтва припиняється за рішенням суду (арбітражного суду) у зв'язку з перетворенням знака в позначення, що стало загальноювживаним як позначення товарів і послуг певного виду після дати подання заявки.

Стаття 19. Визнання свідоцтва не дійсним

1. Свідоцтво може бути визнано недейсним повністю або частково в разі:

невідповідності зареєстрованого знака умовам надання правової охорони;

наявності у свідоцтві елементів зображення знака та переліку товарів і послуг, яких не було у поданій заявці.

2. Будь-яка особа протягом шести місяців від дати публікації відомостей про видачу свідоцтва може подати заперечення проти видачі свідоцтва до Апеляційної ради. Заперечення має бути розглянуто Апеляційною радою протягом шести місяців від дати його надходження. Власник свідоцтва повинен бути ознайомлений із запереченням. Апеляційна рада розглядає заперечення в межах мотивів, що містяться в ньому. Особа, яка подає заперечення, а також власник свідоцтва можуть брати участь у його розгляді. Рішення Апеляційної ради може бути оскаржено у судовому порядку.

Якщо заперечення проти видачі свідоцтва не надійшло до Апеляційної ради у встановлений строк, то свідоцтво може бути визнано недейсним тільки у судовому порядку. Свідоцтво або його частина, визнані недейсними, вважаються такими, що не набрали чинності, від дати подання заявки.

## Розділ VI ЗАХИСТ ПРАВ

Стаття 20. Порушення прав власника свідоцтва

1. Будь-яке посягання на права власника свідоцтва, передбачені статтею 16 цього Закону, вважається порушенням прав власника свідоцтва, що тягне за собою відповідальність згідно з чинним законодавством України.

2. На вимогу власника свідоцтва таке порушення повинно бути припинено, а порушник зобов'язаний відшкодувати власнику свідоцтва заподіяні збитки. Власник свідоцтва може також вимагати усунення з товару, його упаковки незаконно використаного знака або позначення, схожого з ним настільки, що їх можна сплутати, або знищення виготовлених зображень знака або позначення, схожого з ним настільки, що їх можна сплутати.

Вимагати відновлення порушених прав власника свідоцтва може також особа, яка придбала ліцензію, якщо інше не передбачено ліцензійним договором.

Стаття 21. Спори, що розв'язуються у судовому порядку

1. Спори, пов'язані із застосуванням цього Закону, розв'язуються судом, арбітражним або третейським судом у порядку, встановленому чинним законодавством України.

2. Суди, відповідно до їх компетенції, розглядають спори про:

встановлення власника свідоцтва;

укладання та виконання ліцензійних договорів;

порушення майнових прав власника свідоцтва.

Суди розглядають також інші спори, пов'язані з охороною прав, що надаються цим Законом.

Стаття 22. Право повторної реєстрації

Ніхто інший, крім колишнього власника свідоцтва, не має права на повторну реєстрацію знака протягом трьох років після припинення дії свідоцтва згідно із статтею 18 цього Закону.

## Розділ VII ЗАКЛЮЧНІ ПОЛОЖЕННЯ

Стаття 23. Збори

За подання заявки та видачу свідоцтва, продовження строку його дії тощо сплачуються збори. Розміри зборів, строки і порядок їх сплати визначаються Кабінетом Міністрів України. Кошти, одержані від зборів та за надані послуги, використовуються Відомством для розвитку державної системи охорони інтелектуальної власності. Відомство щорічно публікує звіт про витрачені зазначених коштів.

Стаття 24. Реєстрація знака в іноземних державах

1. Будь-яка особа має право зареєструвати знак в іноземних державах.

2. При реєстрації знака в іноземних державах згідно з Мадридською угодою про реєстрацію знаків заявка подається через Відомство.

3. Витрати, пов'язані з реєстрацією знака в іноземних державах, несе заявник чи за його угодою інша особа.

Президент України  
Л.КРАВЧУК

м.Київ  
15 грудня 1993 року

На здобуття Державної премії України імені Т.Г.Шевченка

# «Учителю, хто ми?»

Творчість Андрія Антонока спалахнула на небосхилі українського образотворчого мистецтва окремою планетою, чий космічний політ продовжується дедолі яскравіше. Ще донедавна мало кому відомий живописець, твори якого чиновники від мистецтва не допускали на виставки як національно спрямовані, ні не становить привабливу загалу для любителів навіть велике явище розфарбовувати по якійсь усталених канонічних політиках. Картини Антонока, певно, як і він сам, важко піддаються банальним препаруванням. Вони настільки ж індивідуально авторські, наскільки й національно означені. Тобто мовою художника говорить народ, а його пензлем ніби водить Бог. Іншими словами, полотно митця — згустки енергії художнього мислення, що сприймаються то як молитва, то як народна пісня, а разом узяті вони — це незбориме прагнення Людини вирватися з пут земного й зрозуміти своє місце у Всесвіті.

Йшов Антонок до самовиявлення нелегким шляхом. Хоча ніякого трагізму це не наклало ні на його роботи, ні на його вдачу. Художник відкритий у творчості, а друзі митця у Миколаєві, де він живе з 70-х років, добре знають і його гостинність, і його щедрість.

Навіть не відяючи, якого роду й племені автор, досить уважного погляду на його картини, щоб зрозуміти: цей чоловік із степового краю. Андрій Антонок на-

родився у тому чудовому містечку на Миколаївщині, що з 20-х років перейменоване у Первомайськ, хоч, здавна розділене злиттям Південного Буга й Синюхи на три мальовничих частини, називалося Голта, Альонопіль й Богопіль. От саме Богопіль і подарував українській культурі спочатку Миколу Вінграновського, а трохи згодом — і Андрія Антонока. І вчилися вони в одній школі...

Проте, і це був би доволі спрощений підхід — виводити творчість Антонока лише із стенового мікрокосмосу. Бо світогляд художника формувалася на крутому замісі кількох шкіл українського мистецтва. Він закінчив Одеське художнє училище. Після служби в армії в 1965 році з дружиною Оленою їде до Мукачева, буває в інших містах Закарпаття. Тут знайомиться з Федором Манайлом, вивчає місцевий фольклор, обрядову культуру. А третій чинник, або, як любить говорити Андрій Данилович, «поштовх», і це чи не найголовніше — його феноменальна здатність відновлювати, відбудовувати силою художньої уяви генний код народної пам'яті. Ця пам'ять озивається у його полотнах маминим об-

личчям, мудрим батьковими руками, зморщинами-борознами святої людини, голами багатьох поколінь його пращурів («На човні», «На Бузі», «Підростай, сину»). Та навіть історичних портретах у нього виплескується щось рідне, близьке, пов'язане з життям пересічної людини.

У світі образів художника обов'язково присутні вода, вогонь, неосязність неба — праслав'янські астральні стихії, що в його полотнах «працюють» на зв'язок минулого і сучасного з майбутнім, на неперехідність вічних людських понять: правда, честь, віра, надія, любов. Власне, тому ці астральні стихії в жодній роботі не пригнічують свою природну величчю, космічним обшаром фігури дітей, матерів, батьків, дідуся, бабусь. Навіки, люди живуть тут звичайними клопатами, органічно злившись з природою, і плывуть своєю рікою у космосі буття. Коли ж порушиться гармонія співіснування людини й навколишнього середовища, відбуваються такі катаклізми, як чорнобильська трагедія. Вважається, що гостре передчуття художником цієї спонукало його написати таке полотно, як «Очи-

щення вод» (1985 рік). Якби ж то наші правителі ходили в картинні галереї, читали поезію, слухали музику...

У сюжетних полотнах 80-90 років ріка, вочевидь ріка дитинства, це той синовім вічності, де людина, пропливаючи відміряний їй шлях, залишає свій слід на березі життя. Несе маленький дерев'яний човник чистою рікою чисту маму із свічкою в руках. Вода голу-ба, асна й глибока, як очі чужої мамі. У моєй мамі були карі. А от серце захо-дилося від раптового впізнання — отак і вона відпливала — назавжди, залишивши зоряний слід у моїй душі... Як скульптура могутньої піраміди воздвигався старий сільський мудрець, тримаючи чутливі руки на книзі, як на пульсі життя. А перед ним — зворушувала постать маленької дівчинки з широко розплющеними очима. Дівча довірливо простягає руки в запальному жесті. Це картина «Вчителю, хто ми?»

Хто ми, які ми, навіщо на цій землі? Ці питання турбують митця, і він шукає відповіді на них. Композиція полотна «Вчителю...», як, скажімо, й «У маминій хаті», «Милосердя» та ін-

ших, густо заселена. Низькі стіни, старовинні ікони-обереги, що турботливо передаються з роду в рід, глиняний глечик на столі... Ознаки нашого матеріального життя — прості й мудрі, рукоутворні й духовні. Все це ніби вихолпене світлом прожектора з темряви важкого побуту, звичайності, безкінечної праці. З неперехідних народних традицій, що плачуться в звичайній селянській хаті і передаються від племені до племені. Без цього святого ланцюжка все давно скінчилося б на нашій многогірній землі, якби не такі хати. Може, тому такі урочисто спокійні обличчя Антонових натруджених дідуся і бабусь, а кожна картина ніби дихає іконою благодаттю.

Взагалі, оці тісні, низькі хати Антонока, зсередини освітлені густо-червоним кольором — як затишні гнізда-обереги людської пам'яті, надійні й добрі прихистки душі. Це вони зберегли чисту народну пісню, народну культуру, її духовну силу. З такої хати вийшов колись у світ і сам художник з бабусиною казкою, рідною мовою батьків. І тому так чутливо й точно він озвався на багатоголосся культури взагалі. І тому, власне, естетика його творчості знайшла відяного шанувальника і в рідній вітчизні, і в Європі, і в Америці.

Людмила БАРАНЕВИЧ

Реклама

## До відома акціонерів Промінвестбанку України

### Шановні панове!

Рада і Правління Українського акціонерного комерційного промислово-інвестиційного банку (Промінвестбанку України) мають честь повідомити, що загальні збори акціонерів відбудуться 4 березня 1994 р. об 11.00 за адресою: 252001, Київ-1, пров.Шевченка, 12 (9-й поверх, актовий зал).

Початок реєстрації акціонерів — о 9.00 4 березня 1994 р. в актовому залі банку за адресою: Київ, пров.Шевченка, 12.

Порядок денний загальних зборів:

1. Звіт Правління банку про результати роботи Промінвестбанку України за 1993 рік.
2. Звіт Ревізійної комісії банку.
3. Обговорення та затвердження звітів Правління банку та Ревізійної комісії.
4. Різне.

З повагою Рада та Правління Промінвестбанку України

## Бізнес + гра + перспектива HUNIA — SHOW '94

2-га Міжнародна виставка-ярмарок гральних автоматів 24—27 лютого 1994 р.

у приміщенні міського спортивного залу «ХОДОС ІМПЕ»

Адреса: Debrecen, Kassai ut 32 — 34, Ungarn.

Години роботи: 24—26 лютого — з 10 до 19 години, для спеціалістів — з 10 до 14 години,

27 лютого — з 10 до 16 години.

Плата за вхід — 200 forintів.

Організатор — DISCO BT.

Тел: + 36(52) 348-613, 315-768;  
факс: + 36(52) 347-562.

Организация  
осуществляет поставку  
рам лесопильных мод.  
УЛ-63, а также  
матовых полотен  
по металлу, длиной 300 мм.  
Форма оплаты — удобная  
для покупателя.

Доставка — по  
согласованию сторон.

Адрес: г. Киев, 252053, ул.  
Кудрявская, 8-в, ком. 14, 15.  
Тел.: (044) 212-11-29.

УВАЖАЕМЫЕ  
ПРЕДПРИНИМАТЕЛИ!  
Предприятие «Росток» предлагает  
к реализации по заводским ценам  
электробытовые товары собственного  
производства: электроинструменты,  
электрокофемолки, электропечари,  
электромясорубки, кухонные  
комбайны.  
Продукция может быть поставле-  
на в любой регион страны.  
Звоните. Наши телефоны в Киеве:  
(044) 441-44-56, 488-80-07.

Постоянно в продаже  
автоматизированные станции, колонки  
«Нистру»;  
автоматы КС3575-А Телескоп; по-  
грузчики 40810 Г/П 5Т, дизель;  
лесовозы КРАЗ 255-105 без прицепа;  
тракторы МТЗ-80;  
экскаваторы 303233 ковш 0,65 куб;  
302628 на базе МТЗ.  
Телефоны (044) 435-70-77, 435-21-22,  
435-61-10, 435-61-08.



За останні дев'ять місяців  
кошти акціонерів «ПРАТО»  
зросли в 34 рази.  
Це суттєво перевищує темпи росту долара.  
Гроші повертаються на першу вимогу клієнта.

### Інформація про випуск акцій Продовольчого акціонерного товариства «ПРАТО»

Загальними зборами акціонерів Товариства прийнято рішення про додатковий випуск акцій Продовольчого акціонерного товариства «ПРАТО». Додатковий випуск акцій складається із 1.000.000 (одного мільйона) простих іменних акцій.  
Початок передплати - 18 лютого 1994 року.  
Акції продаються за курсовою ціною.

З 18 лютого по 18 березня  
продаж акцій «ПРАТО» буде здійснюватись із знижкою 10%  
Акціонерам «ПРАТО» надаються пільги.

Офіційним представником АТ «ПРАТО» по розміщенню  
акцій є інвестиційна компанія «КІНТО».

Акції можна придбати за адресою:  
Київ, Спортивна площа, 1, каси Палацу Спорту  
та у філіях «КІНТО».  
Телефон для довідок:  
/044/ 224-50-61



Офіційний представитель  
ГП «Москвич» (АЗЛК)  
**Предлагає к реализации  
со склада в Киеве:**

**Автомобили  
Москвич 2141-S  
Москвич 2335 (пикап)**



Внимание руководителей  
организаций и предприятий!  
Предлагаем Вам выгодно вложить  
свободные средства.  
У Вас есть возможность оплатить  
стоимость автомобиля частями  
в удобный для Вас срок!!!

**КУПИТЕ ЧАСТЬ АВТОМОБИЛЯ  
СЕГОДНЯ!!!**

Контактные телефоны в Киеве:  
8-044-264-74-42  
263-70-11  
тел/факс 264-24-05

## СПП «АТЛАНТИКА»

*Крупнейшая рыбная корпорация  
Украины*

Официальный дилер СПП «Атлантика»  
производственно-коммерческая  
научно-инвестиционная компания «Альт».

г. Киев, ул. Кудрявская, 14,  
тел. 212-23-82, 212-30-75,  
212-23-81, факс 212-30-76.

**Рыбоконсервная, рыбная продукция  
в ассортименте.**

**Поставки со склада в Киеве и Севастополе.**

# ИНГОССТРАХ Ingosstrakh

Страховое акционерное общество «ИНГОССТРАХ» объявляет о ликвидации страховой компании «УКРАИНА» без правопреемничества. Срок ликвидации страховой компании «Украина» до 1 апреля 1994 года.

### ВНИМАНИЮ КЛИЕНТОВ!

1. Ответственность по полисам страховой компании «Украина» передается вновь созданному акционерному обществу «Страховая компания «Украина».
2. Ответственность САО «ИНГОССТРАХ» по его полисам, выданным страховой компанией «Украина», остается за «ИНГОССТРАХ».
3. Претензии клиентов страховой компании «Украина» по ее собственным полисам, действие которых неокончено, предлагается заявлять непосредственно вновь созданной страховой компании «УКРАИНА».
4. Претензии клиентов по страховым полисам САО «ИНГОССТРАХ» предлагается заявлять через филиал страхового акционерного общества «ОСТРА» (Украина, 252066, г. Киев, пер. Косогорный, 4, тел.: 227-04-88, телефакс: 417-30-46).
5. Все остальные претензии принимаются комиссией по ликвидации страховой компании «Украина» в пределах срока ликвидации.
6. Все договоры, заключенные со страховой компанией «Украина» после 04.11.93, без предварительного согласования с председателем ликвидационной комиссии считаются недействительными.

Завод верстатних вузлів реалізує настільні свердлувальні  
верстати: побутові — 2ЛС-1, промислові — 2ЛС-2, 2Д112 з  
технічними характеристиками:

	2ЛС-1	2ЛС-2	2Д112
діаметр свердлування, мм	9	9	12
розмір стола, мм	250×250	250×250	320×250
потужність електродвигуна, кВт	0,37	0,55	0,55
найбільша відстань від торця шпінделя до стола, мм	333	333	400
напруга, В	220	380	380

Адреса: 245440, Сумська обл., м. Лебедін, вул. Сумська, 92.  
Телефон (код 05445) 6-30-82.  
Телетайп 174465 «Станок».

## Организация со склада в г. Бровары

### ПРЕДЛАГАЕТ:

- кабель силовой до 1 кв;
  - кабель силовой до 10 кв;
  - телефонный кабель;
  - установочный провод
- ПВ1-16, ПВ1-25 и др.;  
— провод марок: АПВ,  
АПВВ, ТРП, ПРРПП и др.

### ПРИНИМАЕТ:

- кабельно-проводниковую  
продукцию на реализацию.

### ПОКУПАЕТ:

- мясные и плодовоовощные  
консервы, компоты, соки;
- ИЗГОТОВЛИВАЕТ  
И ПРОДАЕТ:**

- обувь кожаную: мужскую,  
женскую и детскую;
  - кухонные утоллки.
- Тел.: (04494) 9-35-30,  
9-35-31, 9-35-32, 9-35-33.  
Факс: 5-62-79.  
Телетайп: 132985 «ДЖУТ».

Станкостроительная фирма «Станколес» производит и реализует:

- станок комбинированный универсальный деревообрабатывающий СДК-1;
  - патроны сверлильные до Ø10 мм и Ø16 мм;
  - токарную приставку к станку СДК-1;
  - ленточно-шлифовальный станок ЛШС-2500 мм;
  - пилы дисковые отрезные Ø315 мм;
  - электродвигатель N = 3 кВт, n = 3000 мин<sup>-1</sup>;
  - металлообрабатывающий инструмент;
  - лак НЦ-218;
  - лес круглый сосновый, буковый.
- Форма оплаты: любая.  
Адрес: 253121, г. Киев-121, ул. Горловская, 226/228.  
Тел. 556-72-54.

